

TEOLOGISK GRUNDTEXT:

EN LIVSBEFRÄMJANDE TRO SOM VÅR DRIVKRAFT

FOTO: MAGDALENA VOGT

VÅR IDENTITET

Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er och bestämt er till att gå ut i världen och bära frukt [...] Detta befäller jag er: att ni ska älska varandra (Joh 15:16-17)

Svenska kyrkan är ett evangeliskt-lutherskt trossamfund med uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och mission. Människor bjuds in att söka och fördjupa tro tillsammans med andra troende och sökande. Kyrkan är en plats för eftertanke, gemenskap, men också för socialt och andligt stöd. Guds kärlek utmanar var och en av oss att visa omtanke och ta ansvar för varandra, ett bättre samhälle och en ekologiskt hållbar miljö¹.

I Svenska kyrkans församlingar finns ett stort engagemang för det internationella arbetet. Vi är en del av en global värld och en världsvid kyrka, som vi både påverkas av och påverkar. Det internationella arbetet är ett uttryck för kyrkans gränsöverskridande uppdrag. Det är en omistlig del av kyrkans identitet att vara del av en global gräsrotsrörelse där människors tro, liv, bördor och erfarenheter delas. Act Svenska kyrkan² har ett särskilt ansvar för att i ömsesidig samverkan med andra kyrkor och organisationer göra berättelsen om Jesus levande och möta de globala utmaningarna i vår tid. Dessa utmaningar ger perspektiv till uppdraget. Vi vill verka för långsiktig förändring, i en värld där krig, miljöförstöring, fattigdom och förtryck ännu präglar samhällen och människors liv.

EN LIVSBEFRÄMJANDE TEOLOGI SOM GRUND

Jag har kommit för att de skall ha liv, och liv i överflöd. (Joh 10:10)

En relevant kyrka finns närvarande mitt i livet. Den synliggör och tar ansvar för människors livssituation. Act Svenska kyrkan grundar sig på teologisk reflektion, både utifrån den tradition vi står i och utifrån vad det innebär att vara kyrka i vår tid. Vår identitet och vårt arbete tar sin utgångspunkt i en livsbefrämjande teologi³. Med livsbefrämjande teologi menas en förståelse att Gud i Kristus delar människans glädje och sorg, väljer att gå lidandets väg i solidaritet, kämpar mot allt som bryter ner och öppnar vägen till ett levande hopp.

Med utgångspunkt i situationer där liv hotas och människor nedtystas tar vi ställning för det som främjar liv och framtidshopp. För att synliggöra detta krävs både omvärldsanalys och maktanalys som samspelar med den teologiska reflektionen. Det är en kontextuellt medveten teologi⁴ som betonar betydelsen av praxis⁵ och livet här och nu. Det levda livets erfarenheter påverkar vår teologi och bibeltolkning och teologin och bibelns texter utmanar å sin sida varje samhälle och ideologisk struktur. Det betyder att det finns en ömsesidig relation mellan teologi och praxis. Tro och handling hänger samman och ska kunna leda till förändring i det verkliga livet.

VÅR VISION ÄR LIV I GUDS RIKE

Vad är då Guds rike likt? [...] Det är som ett senapskorn som en man sätter i sin trädgård. Det växer och blir till ett träd, och himlens fåglar bygger bo bland grenarna. (Luk 13:18-19)

Vår vision är liv i Guds rike – en helad skapelse och mänsklighet i samhörighet, rättvisa, frihet och fred.

Act Svenska kyrkan har en vision som pekar mot Guds rike, den ideala kärleksfulla värld som både kan glimta fram inom oss eller ta form mitt ibland oss, och som en framtid vi hoppas på och strävar efter. Guds rike är myllrande liv inför Guds kärleksfulla blick i frihet, fred, samhörighet och rättvisa, där Gud ser på sin älskade skapelse och ser att det är gott.

Utifrån den livsbefrämjande teologin, erfarenheten och den kontextuella omvärldsanalysen formulerar vi vår vision, uppdrag och värden.

1 Församlingen och därmed kyrkans grundläggande uppgift beskrivs i kyrkoordning för Svenska kyrkan, andra avdelningen.

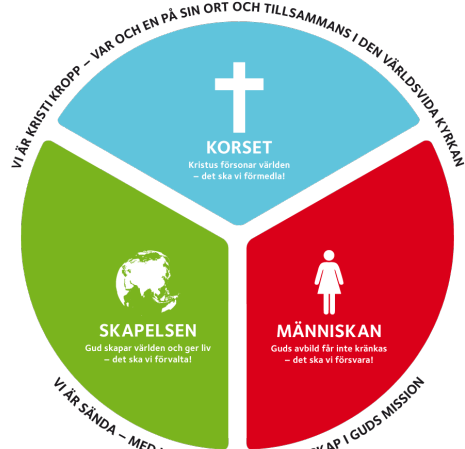
2 I maj 2019 bytte Svenska kyrkans internationella arbete namn till Act Svenska kyrkan och benämningen uppdaterades i samband med detta genomgående i dokumentet.

3 Teologi betyder "ord om Gud", det handlar om hur vi talar om Gud, hur vi formulerar och uttrycker tro.

4 Teologisk reflektion är aldrig neutral utan präglas av sin kontext, det vill säga det sammanhang och den tid den uppstår i och de syften den har.

5 Praxis är förståelsen av den teologiska reflektionens tillämpning av människors erfarenhet vilken är beroende av tid och kontext.

Dessa kan också sammanfattas i nedanstående modell:

Sända till världen för livets skull och som en del av Kristi kropp vill vi förmedla tro, hopp och kärlek, försvara människovärdet och värna skapelsen

CENTRALA VÄRDEN

Våra centrala värden är kompassen i vårt arbete, de motiverar varför vi har ett internationellt engagemang och styr hur vi genomför det. Vi uttrycker dem som *Tro, hopp och kärlek, Människans värde och rätt och Skapelsens integritet*.

Tro, hopp och kärlek

Låt mig var morgon möta din trofasthet, ty jag förtröstar på dig. Visa mig den väg jag skall gå, jag sätter mitt hopp till dig. (Ps 143:8)

Ty Gud försonade hela världen med sig genom Kristus: han ställde inte människorna till svars för deras överträdelser, och han anförtrorde mig budskapet om denna försoning (2 Kor 5: 17-19)

Vi tror på och ber till treenig Gud som skapar, befriar och ger liv.

Vi tror på livets och kärlekens Gud som tillvarons urkraft, en Gud som finns inom oss och i allt utanför.

Vi tror att försoningen i Kristus ger möjlighet till försoning människor emellan, mellan människan och Gud och mellan människan och den övriga skapelsen.

Vi ber att den världsvida kyrkan ska vara en hoppets gemenskap, där förtvivlan och uppgivenhet inte har sista ordet.

Vi är övertygade om att våra ansträngningar gör skillnad och att kyrkan är en hoppets gemenskap och att världen har en framtid.

Att tro på livets Gud är att röra sig från missmod till livsmod. Centrum i kristen tro är Jesus död och hans uppståndelse på påskdagens morgon, som ger ett trottsigt hopp om liv - det är aldrig för sent! Guds oändliga förlåtelse och kärleksgärning är vår drivkraft och ger framtidshopp även i det svåra.

Människans värde och rätt

Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne. Som man och kvinna skapade han dem. (1 Mos 1:27)

Vi bärs av evangeliet om Jesus, som tar ställning för människan som är nedtystad eller lever i en utsatt situation och värnar hennes liv till ande själ och kropp. Det gäller framförallt barn, som har en särställning i kristen tro.

Vi ser varje människa som en avbild av Gud med rätt till ett liv i värdighet.

Vi hävdar varje människas grundläggande rättigheter så som de uttrycks i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, och därmed motsätter vi oss all form av förtryck eller ojämlikhet.

Vi försvarar varje människas egen förmåga, ansvar och rätt att vara subjekt i sitt eget liv.

Vi möter Gud i varje människa. Därför är varje människa helig och människovärdet okränkbart. När en människa kränks eller förminskas, då kränks Gud. Människor är rättighetsbärare, inte behövande objekt för någon annans godhet. Därför vill vi synliggöra maktstrukturer och agera mot förtryck också där det utmanar kyrkans egen roll som en del av en orättfärdig världsordning.

Vi samarbetar med kyrkor och organisationer i ömsesidighet, respekt, transparens och delaktighet.

Skapelsens integritet

"Ty i honom skapades allt i himlen och på jorden [...] allt är skapat genom honom och till honom. Han finns före allting, och allting hålls samman i honom." (Kol 1:16-17)

Vår planet, vårt hem i kosmos är en del av Guds skapelse, som ständigt förnyas. Allt som finns har ett värde i sig och allt liv lever i ett ömsesidigt beroende. Människan har en unik ställning när det gäller att ta ansvar och se till att livet inte kränks. Vi ser att skapelsen och därmed mänsklighetens långsiktiga överlevnad, hotas av människans nuvarande påverkan på vår planet.

Vi verkar för en hållbar utveckling där människan tar ansvar för sin livsstil och dess effekt på natur, klimat och miljö.

Vi åtar oss att motverka fortsatt överexploatering och orättvis fördelning av jordens resurser.

När vi förundras över livet och mångfalden i skapelsen kan vi ana Guds storhet. Den livsbefrämjande teologin innebär att vi behöver benämna och påverka strukturer och levnadssätt som motverkar jordens överlevnad och varje människas rätt till ett värdigt liv, nu och i framtiden. Den säger att kampen för fred, rättvisa och hållbar miljö hör ihop.

UPPDRAG – VI ÄR KRISTI KROPP OCH VI ÄR SÄNDA

"Frid åt er alla. Som Fadern har sänt mig sänder jag er". (Joh 20:21)

För livets skull och tillsammans i den världsvida kyrkan sänder Gud oss att i ord och handling dela evangeliet, försvara människovärdet, värna skapelsen och leva i tron, hoppet och kärleken.

Gud skapar, försonar, helar och upprättar världen. Vi är sända att berätta om detta för alla människor och ta del i Guds mission i världen.⁶ Det handlar om att finnas i världen för världen, att låta evangeliet bli verkligt genom oss då vi berättar om vår tro och tjänar varandra.⁷

Svenska kyrkan delar med andra kyrkor uppdraget och vill genomföra det i ömsesidigt partnerskap, utifrån samhörighet och ständigt lärande. Vi är sända till varandra i nyfikenhet och respekt. I den världsvida kyrkans tro och liv, bön och arbete tar sig det gemensamma uppdraget många olika uttryck. I mångfalden finns en värdighet och skönhet som speglar människors olikheter och därmed Guds väsen.

Ty liksom vi har en enda kropp men många lemmar, alla med olika uppgifter, så utgör vi, fast många, en enda kropp i Kristus, men var för sig är vi lemmar som är till för varandra. (Rom 12:4-5)

Den världsvida kyrkan är Kristi kropp, där vi är ömsesidigt beroende av varandra, sammanbundna av en längtan efter att främja liv och av en gemensam livsnerv, den helige Ande. Gemenskapen måste byggas av och med dem som lever i en utsatt eller marginaliserad situation. Vi manifesterar att vi är en enda kropp när vi tar del av ett och samma bröd i nattvarden och när vi delar jordens resurser med varandra.

TILLÄMPNING AV IDENTITET OCH TEOLOGI

"Herrens ande är över mig, ty han har smort mig till att frambära ett glädjebud till de fattiga. Han har sänt mig att förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren." (Luk 4:18-19).

Vi har en kallelse, att följa Jesus och vara Guds händer och fötter, hjärta och röst i världen, som Kristi kropp. Metoderna för hur kyrkan gör det måste förändras i takt med tiden, men uppdraget finns alltid kvar. Teologin och identiteten, erfarenheter av att vara kyrka samt de perspektiv våra samarbetspartner förmedlar utgör grunden för Act Svenska kyrkan.

Vi kan ha olika roller och tala olika språk i de skilda sammanhang vi befinner oss i och har tillgång till. Vårt mervärde som kyrka är vår teologiska grund och våra samarbetspartner. Vi använder teologin på följande sätt:

1. Som den grund vi själva står på, som uttryck för och fördjupning av vår identitet
2. Som kriterier eller motiv för fokusering och positioner.
3. Som tillämpad verksamhet – genom teologisk utbildning och reflektion tillsammans med partner.

Act Svenska kyrkans arbete sker inom pastoral utveckling, hälsa, fred, genusrättvisa och hållbar försörjning.

Arbetet har sin utgångspunkt i den teologiska tolkningen av vår roll i Guds mission och av kyrkans identitet. Det utförs genom ömsesidig kyrkosamverkan, erfarenhetsutbyte, policydialog och religionsmöten, kontextuellt relevant teologisk utbildning, långsiktigt utvecklingssamarbete med kvalitet, välgrundat påverkansarbete samt koordinerat och effektivt humanitärt arbete.

⁶ Mission betyder "sändning" eller "uppdrag". Teologin om Guds mission – Missio Dei - understryker att det är Gud som handlar i kärlek till världen.

⁷ Evangelium betyder "glatt budskap", budskapet om Gud som älskar världen, som sände sin Son till den och som vill att den världen ska leva i frihet, försoning, rättvisa och fred. Detta är kyrkans livsluft, men varje människas tro och livsåskådning respekteras. Svenska kyrkan följer internationellt tillämpade etiska riktlinjer och motsätter sig varje form av tvång, övertalning, maktutövning eller utnyttjande av människors utsatta situation i syfte att få dem att anta en särskild trosinriktning.

DOKUMENTETS GILTIGHET

Dokumentet är fastställt av nämnden för internationell mission och diakoni den 29 april 2013. Dokumentet är giltigt tills vidare. En utvärdering och översyn görs under 2015 i samband med att den strategiska planen för det internationella arbetet ses över.